

Č. j. 46424/2021-900000-231

Věc: Informace pro daňové subjekty – uplatnění nároku na vrácení spotřební daně dle § 56 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSpD“) – nahrazení informace č. j. 12796/2019-900000-231

Ke znění zákona účinnému od: 1. 1. 2013

Doplňuje/mění předchozí zveřejněná stanoviska: 12796/2019-900000-231

Zpracoval: kpt. Mgr. Ivana Babinská

Dne: 15. 9. 2021

Vznik nároku na vrácení daně osobám užívajícím minerální oleje pro výrobu tepla

Nárok na vrácení daně vzniká právnickým a fyzickým osobám, které nakoupily minerální oleje za cenu včetně daně, vyrobily pro vlastní potřebu nebo přijaly v režimu podmíněného osvobození od daně oleje:

- a) těžké plynové oleje – kód KN 27101943 až 27101948 a 27102011 až 27102019,
- b) ostatní benziny – kód KN 27101211 až 27101225 a 27101290,
- c) minerální oleje uvedené v § 45 odst. 3 ZSpD vyjma těch minerálních olejů, které by se zdaňovaly sazbou daně 472 Kč/t,
- d) těžké plynové oleje musí být označovány a obarveny.

a prokazatelně tyto topné oleje použily pro výrobu tepla.

Nárok na vrácení daně vzniká dnem spotřeby.

Daňový subjekt uplatňující si nárok na vrácení daně musí splnit kumulativně 4 podmínky:

- a) minerální oleje nakoupit včetně daně,
- b) spotřebovat je pro výrobu tepla,
- c) vést evidenci skutečného nákupu a spotřeby minerálních olejů,
- d) minerální oleje musí být označovány a obarveny podle části 5 ZSpD (obarvení a označování topných olejů až v daňovém skladu není na překážku nároku na vrácení daně).

Osoby, které požádají o vrácení této spotřební daně, mají pro tento účel postavení daňových subjektů, bez povinnosti registrovat se.

Daň se vrací ve výši sazby daně konkrétního topného oleje, tj. ve výši daně, která byla zahrnuta do ceny nakoupených topných olejů, snižené o 660 Kč/1000 l. Nárok na vrácení daně vzniká dnem spotřeby topných olejů pro výrobu tepla. Množství spotřebovaných topných olejů se zaokrouhluje na tři desetinná místa.

Nárok na vrácení daně se prokazuje dokladem o prodeji a evidencí o nákupu a spotřebě vedenou kupujícím. V případě, kdy právnické a fyzické osoby použijí pro výrobu tepla topné oleje, které samy vyrobily, prokazuje se nárok na vrácení daně interním dokladem.

Na dokladu o prodeji, který je na žádost prodávající povinen vystavit nejpozději následující pracovní den po dni podání žádosti, musí být uvedeny dle § 56 odst. 8 ZSpD tyto náležitosti:

- a) obchodní firma nebo jméno, sídlo a daňové identifikační číslo prodávajícího,

- b) obchodní firma nebo jméno, sídlo nebo místo pobytu a daňové identifikační číslo nebo datum narození kupujícího,
- c) množství topných olejů v objemových jednotkách, jejich obchodní označení a kód
- d) nomenklatury,
- e) sazba spotřební daně platná v den uvedení topných olejů do volného daňového oběhu,
- f) výše spotřební daně celkem,
- g) datum vystavení dokladu o prodeji,
- h) číslo dokladu o prodeji.

Na interním dokladu musí být uvedeny dle § 56 ZSpD tyto náležitosti:

- a) obchodní firma nebo jméno, sídlo a daňové identifikační číslo výrobce,
- b) množství topných olejů v objemových jednotkách, jejich obchodní označení a kód nomenklatury,
- c) sazba spotřební daně platná v den uvedení topných olejů do volného daňového oběhu,
- d) výše spotřební daně celkem,
- e) datum vystavení interního dokladu,
- f) číslo interního dokladu.

Nárok na vrácení daně lze uplatnit v daňovém přiznání poprvé do 25. dne měsíce následujícího po měsíci, ve kterém nárok na vrácení daně vznikl, nejpozději však do 6 měsíců ode dne, kdy mohl být nárok uplatněn poprvé. V návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu dochází od 1. 9. 2021 ke změně správní praxe při posuzování běhu lhůt, viz [informace na webu Celní správy ČR](#). Vznikne-li vyměřením nároku na vrácení daně vratitelný přeplatek, vrátí se bez žádosti do 30 kalendářních dní ode dne následujícího po jeho vzniku.

Dodatečné daňové přiznání na zvýšení nároku na vrácení daně lze podat nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy nárok na vrácení daně mohl být naposledy uplatněn. Pokud v této lhůtě nebylo dodatečné daňové přiznání předloženo, nárok na vrácení daně zaniká a tuto lhůtu nelze prodloužit ani povolit navrátit v předešlý stav.

Vedení evidence:

V rámci spotřeby těchto olejů je nutné vést evidenci o jejich skutečné spotřebě ve smyslu vyhlášky č. 413/2003 Sb., kterou se stanoví způsob výpočtu nároku na vrácení spotřební daně zaplacené v cenách některých minerálních olejů prokazatelně použitých pro výrobu tepla a způsob a podmínky vedení evidence o nákupu a spotřebě těchto výrobků (dále jen „vyhláška“). Evidence, kterou subjekt prokazuje za příslušné zdaňovací období nárok na vrácení daně, obsahuje údaje o množství nakoupených topných olejů a o skutečné spotřebě těchto olejů pro výrobu tepla, kdy oba údaje by měly být zaznamenány v jedné evidenci. Údaje o nákupu se evidují podle jednotlivých dokladů o prodeji, jejichž náležitosti jsou stanoveny zákonem. Evidence o spotřebě se vede zvlášť za každé topné zařízení, ve kterém se topné oleje spotřebovávají.

K daňovému přiznání se připojí kopie dokladů o prodeji a na kopii bude vyznačeno, že je shodná s originálem. Kopie dokladů o prodeji podepisuje osoba odpovědná za odebrání topných olejů na straně daňového subjektu. V případě, že je daňové přiznání včetně příloh podáváno elektronicky není třeba vyznačovat shodu kopií dokladů s originálem.

V případě, kdy subjekt použije pro výrobu tepla topné oleje, které sám vyrobil, evidence, kterou prokazuje nárok na vrácení daně, obsahuje pouze interní doklady (reálně však interní doklady budou mít náležitosti daňového dokladu nebo dokladu o prodeji). V případě, kdy subjekt použije pro výrobu tepla topného oleje, které sám vyrobil nebo které obarvil a označoval

v daňovém skladu, evidence, kterou prokazuje nárok na vrácení daně, obsahuje pouze interní doklady, náležitosti jsou stanoveny zákonem. K daňovému přiznání se připojí kopie interních dokladů a na kopii bude vyznačeno, že je shodná s originálem. V případě, že je daňové přiznání včetně příloh podáváno elektronicky není třeba vyznačovat shodu kopií dokladů s originálem. Kopie interních dokladů podepisuje osoba, která podepsala daňové přiznání.

Způsoby vedení evidence:

V případě, že je spotřeba odměřována průtokoměrem, bude v evidenci zaznamenán stav měřidla na začátku zdaňovacího období a stav měřidla na konci zdaňovacího období, kdy rozdíl stavu měřidla na začátku a konce zdaňovacího období bude množství spotřebovaného topného oleje. V případě instalace nových průtokoměrů se doporučuje použít průtokoměry s maximální odchylkou 0,5 % (s ohledem na skutečnost, že ZSpD instalaci měřidel výslovně nepožaduje a hovoří pouze o tom, že spotřeba má být prokazatelná, se jedná pouze o doporučení, avšak je nutno poznamenat, že spotřeba zjištěná a prokazovaná údaji z měřidla bude prokazatelná snáze, nežli pomocí jiné metody jejího zjišťování; rovněž maximální odchylka je doporučena, a to ze stejného důvodu jako sama instalace měřidel).

Pokud je spotřeba odměřována pomocí hladinoměru, měrné tyče, stavoznaku, metru apod. (je odměřována výška hladiny), pak v evidenci bude zaznamenána výška hladiny na začátku a na konci zdaňovacího období (v cm) a dle litrovací tabulky bude výška hladiny přepočtena na litry, kdy rozdíl na začátku a na konci zdaňovacího období bude množství spotřebovaného topného oleje.

V případě závozu v průběhu zdaňovacího období bude v evidenci zaznamenán stav hladiny topného oleje v době závozu a dle litrovací tabulky bude výška hladiny přepočtena na litry.

Možnosti měření spotřeby topného oleje:

- a) průtokoměr,
- b) hladinoměr,
- c) metr,
- d) měrná tyč,
- e) pásmo,
- f) stavoznak.

Vedení evidence při přesunu topného oleje:

V případě přesunu topného oleje v místě skladování z jedné nádrže do druhé, kdy jsou oddělené a nejsou součástí jednoho topného zařízení, tj. nejsou propojeny s jedním kotlem, je nutné toto zaznamenat do evidence, zároveň by toto mělo být doložitelné i interním dokladem (výdejka, příjemka apod.).

V případě, že dochází k přesunu topného oleje mezi jednotlivými středisky, pak musí být tento přesun opět zaznamenán v evidenci, úbytek v jedné nádrži a doplnění v druhé, toto by mělo být doloženo interním dokladem (výdejka, příjemka apod.) a zároveň by měl existovat i doklad o dopravě dle § 5 odst. 4 ZSpD.

Kdo vede evidenci a role zástupce daňového subjektu:

Pro úspěšné uplatnění nároku na vrácení spotřební daně musí být z předložených dokladů a evidence prokazatelná spotřeba v souladu se zákonem stanoveným účelem. Aby evidence byla způsobilým podkladem pro prokázání nároku na vrácení daně, musí z ní být patrné, o jaké topné oleje se jedná, jaké množství bylo spotřebováno v jednotlivých zařízeních za účelem výroby tepla a zda u nich byla splněna daňová povinnost. Evidence musí být vedena zvlášť pro každé topné zařízení. Dle § 56 odst. 7 ZSpD evidenci o nákupu a spotřebě vede

kupující; z toho lze dovodit, že evidenci má předkládat daňový subjekt, který o nárok na vrácení daně žádá. Neznačená to však, že pro daňový subjekt, který nárok na vrácení uplatňuje, nemůže věrohodnou evidenci o spotřebě topných olejů zpracovat třetí osoba. Ta tak však musí učinit na základě přesných údajů o množství daňovým subjektem spotřebovaného topného oleje. V případě, že evidenci zpracovává třetí osoba, je třeba zachovat obsah zpráv (e-mail, sms apod.), resp. autentický text zaslaných sms, e-mailu apod., kterými daňový subjekt informuje o skutečné spotřebě topného oleje v příslušných zdaňovacích obdobích právě pro účely jím vedené evidence.

Na základě výše uvedeného je zákonným předpokladem pro úspěšné uplatnění nároku na vrácení daně průkazná evidence, viz. rozsudek NSS 9 Afs 307/2019.

Osoba, která bude žádat o vrácení spotřební daně z tohoto titulu, musí počítat s místním šetřením, kdy správce daně bude zkoumat, zda tato osoba splňuje podmínky pro vrácení spotřební daně, zejména, zda je uživatelem zařízení, které vyrábí teplo za použití výše uvedených minerálních olejů, jak je zařízení uspořádáno, jak jsou minerální oleje uskladněny, jak je zjišťována spotřeba a zda je v místě spotřeby vedena evidence v souladu s vyhláškou. V daňovém přiznání, na kterém je nárok uplatňován, uvede osoba místo, kde se výroba tepla uskutečňuje, kde je onen „kotel“, který spaluje předmětné minerální oleje. V případě, že osoba spotřebovává topný olej na více místech, je osoba povinna uvést text „adresy míst spotřeby viz evidence dle vyhlášky č. 413/2003“; v takovém případě je osoba povinna přiložit k daňovému přiznání evidenci vedenou dle vyhlášky za jednotlivá místa spotřeby.

plk. Ing. Naděžda Klewar Slavíková
ředitelka odboru
odbor 23 Daní